

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА УПРАВЛІННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та управління

Т.Ф. Бірюкова

(підпис)

(ініціали та прізвище)

» Вересень 2021 р.

СОЦІАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів
очної (денної) форми здобуття освіти
спеціальності: 033 філософія
освітньо-професійна програма: Європейські філософські студії і креативні
індустрії

Укладач: к.філос.н., доц., доцент кафедри соціальної філософії та управління
Широбокова О. О.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціальної філософії
та управління

Протокол № 1 від "26" серпня 2021 р.
Завідувач кафедри

Т.І. Бутченко

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціології та управління

Протокол № 1 від "30" серпня 2021 р.
Голова науково-методичної ради
факультету

Н.В. Горло

Погоджено
з навчально-методичним відділом

О.В. Шиньков

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни
		очна (денна) форма здобуття освіти
Галузь знань 03 - «Гуманітарні науки»	Кількість кредитів – 3	Обов'язкова
		ОПП «Європейські філософські студії і креативні індустрії»
Спеціальність 033 філософія	Загальна кількість годин – 90	Семестр
Освітньо-професійна програма Європейські філософські студії та креативні індустрії		Змістових модулів – 4
	Лекції	
	28 год.	
	Практичні	
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	14 год.
		Самостійна робота
		48 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - формування у студентів спеціальності спеціальності 033 філософія, освітньо-професійна програма: «Європейські філософські студії і креативні індустрії» загальнотеоретичних уявлень про філософські аспекти управлінської свідомості.

Завдання:

- набуття чітких та системних уявлень про феномен управління;
- осмислення основних напрямків розвитку управлінського підходу у філософії та науці;
- засвоєння особливостей розвитку і функціонування управлінського виміру індивідуальної та суспільної свідомості;
- вивчення особливостей розвитку соціального управління у сучасному світі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати :

- основні етапи розвитку ідеї управління;
- категоріальний апарат, який сформувався в філософії управлінської свідомості;
- характер трансформації онтології, гносеології, етики в рамках предмету дослідження.

вміти:

- обґрунтовано висвітлювати основні напрямки розвитку ідеї управління;
- розкривати бачення управлінської проблематики в історії філософської думки;
- використовувати здобутки філософії управлінської свідомості в процесі наукових досліджень;
- застосовувати набуті знання при аналізі реалій сучасного суспільного буття;
- орієнтуватись у першоджерелах щодо основної проблематики навчальної дисципліни

та набути таких результатів навчання та компетенцій відповідно до освітньо-професійної програми:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.	Опитування на практичних заняттях Написання есе
ЗК9. Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.	Участь у практичних заняттях
ЗК12. Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів).	Відповіді на практичних заняттях Підготовка індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру
ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру
ЗК 16. Здатність до поетапної інноваційної діяльності, спрямованої на подолання великої кількості перешкод між численними динамічними змінними цілями та умовами.	Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру
СК11. Здатність застосовувати в професійній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання.	Відповіді на практичних заняттях. Підготовка індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру
СК12. Здатність дотримуватися в професійній діяльності норм інтелектуальної доброчесності.	Розробка презентації до ІДЗ. Усний захист
СК18. Здатність адаптувати філософські ідеї та смисли до соціально-проектної реалізації у культурних практиках і креативних індустріях.	Участь у практичних заняттях
РН16. Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.	Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру
РН20. Вміти здійснювати інноваційну діяльність, спрямовану на подолання великої кількості перешкод між численними динамічними змінними цілями та умовами.	Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру
РН21. Мати навички фасилітації креативного потенціалу індивідуальної і колективної	Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру

свідомості.	
PH25. Вміти адаптувати філософські ідеї та смисли для соціально-проектної реалізації в масових культурних практиках і креативних індустріях.	Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Соціальне управління» тісно пов'язаний з багатьма дисциплінами, сприяє засвоєнню на високому рівні багатьох філософських курсів, оскільки формує уявлення про фундаментальні положення управління. Особливе значення курс «Соціальне управління» має для розуміння специфіки таких дисциплін, як «Філософія європейської політичної свідомості», «Креативні технології у соціальному проектуванні».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади філософського аналізу управління

Тема 1. Філософія управління і сучасність. Предмет філософії управління. Поняття соціального управління. Основні підходи до усвідомлення природи і предмету сучасного соціального управління.

Тема 2. Соціально-філософська сутність феномена управління. Сутність соціального управління в системі підготовки управлінських кадрів. Реалізація управлінських впливів. Особливості управління в соціальних системах.

Змістовий модуль 2. Методологічні основи філософського аналізу соціального управління.

Тема 3. Проблема управління суспільством в історії філософської думки. Місце та проблема управління суспільством в античній філософії. Обґрунтування управлінських функцій в філософії Середніх віків та Відродження. Значення соціального управління в філософії Нового часу. Проблеми соціального управління в німецькій класичній філософії. Теорії управління початку ХХІ століття.

Тема 4. Філософський аспект сучасного менеджменту і бізнесу. Предмет філософії менеджменту і бізнесу. Структура та основні проблеми філософського знання. Екзистенціальне розуміння свободи вибору бізнесменом.

Змістовий модуль 3. Соціальне управління в сучасному світі

Тема 5. Соціальне управління як визначальна умова існування і розвитку суспільства. Управління соціальним і гуманітарним розвитком. Організаційні основи соціального управління як суспільного феномена. Соціальний діалог як інститут соціального управління.

Тема 6. Основи управлінської діяльності. Поняття і види управлінських рішень. Виявлення та аналіз проблем. Процес вироблення раціонального рішення.

Тема 7. Концепція кадрового менеджменту в умовах кризи. Поведінкові аспекти діяльності персоналу в умовах кризи. Стратегія і тактика антикризового управління персоналом. Концепція антикризового управління персоналом. Кадрова політика та нові цінності в період кризи організації. Основні принципи антикризового управління персоналом.

Змістовий модуль 4. Проблеми та виклики сучасного соціального управління.

Тема 8. Організаційна культура управління: соціально-філософський аналіз. Вплив організаційної культури на організаційну ефективність. Чинники, що впливають на особливості організаційної культури. Поняття і види субкультури. Сильна і слабка

субкультура. Типологія організаційних культур, характеристика основних типів. Зміст і показники аналізу організаційної культури.

Тема 9. Актуальні проблеми соціального управління. Перспективи розвитку управління персоналом. Напрями забезпечення ефективного використання трудового потенціалу на рівні країни, регіону, підприємства.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	12	8		4		3		5	10	15
2	15	8	4		4		7		10	5	15
3	15	14	10		4		1		10	5	15
4	15	8	6		2		7		10	5	15
Усього за змістові модулі	60	32	28		14		18		35	25	60
Підсумковий семестровий контроль екзамен	30						30				40
Загалом		90						100			

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
1.	Філософія управління і сучасність	4
	Соціально-філософська сутність феномена управління	4
2.	Проблема управління суспільством в історії філософської думки	2
	Філософський аспект сучасного менеджменту і бізнесу	2
3.	Соціальне управління як визначальна умова існування і розвитку суспільства	4
	Основи управлінської діяльності	2
4.	Концепція кадрового менеджменту в умовах кризи	4
	Актуальні проблеми соціального управління	4
	Організаційна культура управління: соціально-філософський аналіз	2
	Усього:	28

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
1.	Філософія управління і сучасність	2
	Соціально-філософська сутність феномена управління	2
2.	Проблема управління суспільством в історії філософської думки	2
	Філософський аспект сучасного менеджменту і бізнесу	2
3.	Основи управлінської діяльності	2
	Концепція кадрового менеджменту в умовах кризи	2
4.	Організаційна культура управління: соціально-філософський аналіз	1
	Актуальні проблеми соціального управління	1
	Усього:	14

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання: доповіді студентів за обраною тематикою	Питання для підготовки: 1. Поняття «управління» в історії філософської думки 2. Суб'єкт і об'єкт соціального управління. 3. Сутність соціального управління. 4. Функції соціального управління 5. Орієнтація компаній на досягнення довгострокового успіху.	5 балів - повна змістовна відповідь на всі завдання, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції; 4 бали - авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції; 3 або 2 бали - поверховий виклад матеріалу, слабе знання теоретичних джерел.	5
1	Практичне завдання - есе «Філософські проблеми підготовки фахівців з управління».	Есе складається з таких структурних елементів: - вступ, де студент формулює власну точку зору на проблему,	5-4 бали – обрана тема є актуальною, зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати,	10

		<p>винесену як тему есе; - блок аргументації: три і більше аргументи, що підтверджують точку зору автора; - висновки, де відбувається узагальнення авторської позиції і відбувається підтвердження вихідної тези на більш високому доказовому рівні. Оскільки головна мета есе – змусити читача розділити точку зору автора, важливо використовувати риторичні фігури переконання, маркери логічної послідовності елементів («по-перше», «по-друге», «з вищезазначеного витікає» та ін.), апелювати до спільних соціальних та духовних цінностей, поглядів, знань та фактів (дослідження, статистичні дані, думки фахівців, приклади з життя), проводити ефектні паралелі й аналогії для демонстрації вашої ерудиції, вдало використовувати цитати з прочитаної наукової літератури.</p>	<p>співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; робота є оригінальним дослідженням, що містить авторську позицію та самостійні судження; відсутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; стиль есе відповідає вимогам до студентських наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності. 3 бали - обрана тема є актуальною, зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; робота містить авторську позицію, яка проте не є достатньо переконливою; відсутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; стиль есе відповідає вимогам до студентських наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності; 2-1 бали - обрана тема є актуальною, проте зміст есе не повністю</p>	
--	--	---	---	--

			відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, проте висновки не є повними; робота не є оригінальним дослідженням; присутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; автор дотримується принципів академічної доброчесності.	
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2	-	-	15
2	Теоретичне завдання – Виконання тесту	Теорії управління початку XXI століття: теорія внутрішнього стимулювання лідерства, концепція «первинного» лідерства, теорія лідерства як управління парадоксами (30 питань) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6421	1 правильна відповідь – 0,3 бали	10
2	Практичне завдання – підготовка та захист презентації «Найдієвіша сучасна теорія управління»	Доповідь та презентація «Найдієвіша сучасна теорія управління» https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6421	6 балів - повна змістовна відповідь з використанням мультимедійного обладнання на всі завдання, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції; 5-4 бали - авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована,	6

			викладення матеріалу засноване на знанні джерел 3 використанням мультимедійного обладнання, але без аналітичної позиції; 3-1 бал - поверховий виклад матеріалу, слабке знання теоретичних джерел.	
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			16
3	Теоретичне завдання - дискусія за методом «вільний мікрофон»	<p>1. Генеза розвитку поняття «управління» в історії філософії.</p> <p>2. Проблема управління суспільством в історії філософської думки</p> <p>3. Філософський аспект сучасного менеджменту і бізнесу</p>	<p>5 балів - повна змістовна відповідь, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції;</p> <p>4 бали - авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції;</p> <p>3-1 бал - поверховий виклад матеріалу, слабке знання теоретичних джерел.</p>	10
3	Практичне завдання – ментальна карта на тему «Інтелектуальний капітал як вирішальний фактор розвитку сучасних компаній».	<p><u>Ментальна карта</u> допомагає організувати думки</p> <p><u>Як створити:</u> Написати тему посередині аркуша, обвести колом. Намалювати декілька ліній, що йдуть від кола. На кожній лінії написати підтему, що відповідає основній темі в центрі. Від цих ліній можна</p>	<p>6-4 бали – обрана тема є актуальною, зміст відповідає темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору 3 проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки;</p> <p>3 бали - обрана тема є актуальною, зміст</p>	6

		<p>провести додаткові тонші лінії для підкатегорій або питань до підтем. Можна застосовувати різний шрифти, символи та кольори.</p>	<p>відповідає темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; робота містить авторську позицію, яка проте не є достатньо переконливою; автор дотримується принципів академічної доброчесності;</p> <p>2-1 бали - обрана тема є актуальною, проте зміст не повністю відповідає темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, проте висновки не є повними; робота не є оригінальним дослідженням; автор дотримується принципів академічної доброчесності.</p>	
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			16
4	Теоретичне завдання - Опитування за допомогою системи Kahoot (40 питань).	<p>1. Організаційна культура управління: соціально-філософський аналіз.</p> <p>2. Актуальні проблеми соціального управління</p>	<p>6 балів - повна змістовна відповідь, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції;</p> <p>5-4 бали - авторська позиція заявлена, але повністю не</p>	6

			обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції; 3-1 бал - поверховий виклад матеріалу, слабке знання теоретичних джерел.	
4	Практичне завдання – есе на тему «Кайдзен як філософія соціального управління»	Есе складається з таких структурних елементів: - вступ, де студент формулює власну точку зору на проблему, винесену як тему есе; - блок аргументації: три і більше аргументи, що підтверджують точку зору автора; - висновки, де відбувається узагальнення авторської позиції і відбувається підтвердження вихідної тези на більш високому доказовому рівні. Оскільки головна мета есе – змусити читача розділити точку зору автора, важливо використовувати риторичні фігури переконання, маркери логічної послідовності елементів («по-перше», «по-друге», «з вищезазначеного витікає» та ін.), апелювати до спільних соціальних та духовних цінностей, поглядів, знань та фактів (дослідження, статистичні дані, думки фахівців, приклади з життя), проводити	7-5 бали – обрана тема є актуальною, зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; робота є оригінальним дослідженням, що містить авторську позицію та самостійні судження; відсутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; стиль есе відповідає вимогам до студентських наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності. 4-3 бали - обрана тема є актуальною, зміст есе відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, робити логічні та повні висновки; робота містить авторську позицію, яка проте не є достатньо	7

		ефектні паралелі й аналогії для демонстрації вашої ерудиції, вдало використувати цитати з прочитаної наукової літератури.	переконливою; відсутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; стиль есе відповідає вимогам до студентських наукових робіт; автор дотримується принципів академічної доброчесності; 2-1 бали - обрана тема є актуальною, проте зміст есе не повністю відповідає його темі, автор демонструє вміння узагальнювати, співставляти різні точки зору з проблеми, аргументувати основні положення роботи, проте висновки не є повними; робота не є оригінальним дослідженням; присутні орфографічні, синтаксичні та стилістичні помилки; автор дотримується принципів академічної доброчесності.	
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			13
Усього за змістові модулі контр. заходів	8	-	-	60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Теоретичне завдання – відповідь на питання білета, екзаменаційний тест	Перелік питань до екзамену, Екзаменаційний тест: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6421	Кількість питань на які надано повну змістовну відповідь (1 питання – 10 балів) – усього 2 питання Екзаменаційний тест – 5 питань (1 питання – 2 бали)	30
	Практичне завдання – управлінська ситуація	Перелік управлінських ситуацій: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6421	Управлінська ситуація – 10 балів	10
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Киричок О.Б. Філософія управління: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Полтава : РВВ ПДАА, 2011. 381 с.
2. Кремень В. Г., Пазиніч С.М., Пономарьов О.С. Філософія управління: підручник. вид. 2-ге, доп. і перероб. Харків : НТУ «ХП», 2010. 524 с.
3. Воронкова В.Г., Беліченко А.Г., Попов О.М. Управління людськими ресурсами: філософські засади : навч. Посібник. Запоріж. держ. інж. акад. Київ : Професіонал, 2006. 567 с.
4. Щокін Г.О. Закони соціального розвитку і управління. Міжрегіон. акад. упр. персоналом. Київ : МАУП, 2006. 189 с.
5. Державне управління: підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. Київ : Дніпропетровськ: НАДУ, 2012. Т.1. 652 с.

Додаткова:

1. Диев В.С. Философия управления. *Личность. Культура. Общество*. 2004. Вып. 3 (23). С. 162-183.
2. Диев В.С. Философия управления. *Личность. Культура. Общество*. 2005. Вып. 1 (25). С. 295-316.
3. Дробот О. В. Управлінська свідомість і особистість керівника. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Психологічні науки*. 2014. Вип. 1 (1). С. 30-35.

4. Кибанов А. Философия управления: потребности производства и потребности человека. *Служба кадров*. 2001. № 10. С. 25-28.
5. Ковальчук Т. М. Сучасна філософія управління та проблеми економічного аналізу. *Економіка АПК*. 2008. № 7. С. 48-53.
6. Крайнюченко И. В., Богданова Э. Н. Философия управления сложными системами. *Вестник Российского философского общества*. 2006. № 4 (40). С. 105-107.
7. Кремень В. Г., Пазиніч С. М., Пономарьов О. С. Актуальні проблеми філософії соціального управління. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2008. № 1. С. 3-10.
8. Романовский А. Г. Философия формирования профессионализма в системе подготовки управленческой элиты. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2008. № 4. С. 3-9.
9. Чашина О. Ю. Философия управления персоналом компании в современных условиях. *Управление персоналом*. 2006. № 18 (148). С. 64-67.
10. Gerard-Varet L.-A., Kirman A.P. Economics beyond the Millennium. Oxford: Oxford University Press, 2019. 366 p.
11. Lockwood N. R. Crisis Management in Today's Business Environment: HR's Strategic Role. 2011. 375.
12. Scazzieri R. A Theory of Production: Tasks, Processes, and Technical Practices. Oxford: Oxford University Press, 2013. 315 p.

Інформаційні ресурси

1. Вашкевич В.М. Управлінська свідомість як джерело причин неефективного лідера. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/3986/1/Vashkevych.pdf>.
2. Роль регуляционно-управленческого сознания в психологическом измерении социального пространства. URL : <http://cyberleninka.ru/article/n/rol-regulyatsionno-upravlencheskogo-soznaniya-v-psihologicheskom-izmerenii-sotsialnogo-prostranstva>.
3. Управлінська свідомість і особистість керівника. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Психологічні науки*. 2014. Вип. 1(1). С. 30-35. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvkhpr_2014_1\(1\)_7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvkhpr_2014_1(1)_7).
4. Демченко В. Д. Новітні парадигми вивчення теорії соціального управління в Україні (до проблеми концептуальної еволюції) URL : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr_sk/2010_2/files/SC210_05.pdf.
5. Квіт С. Масові комунікації : підручник. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 206 с. URL: http://kvit.ukma.kiev.ua/wp-content/uploads/2011/04/mass_communications_2008.pdf.
6. Лазарева Л. М. Огляд наукових підходів до вивчення сучасних теорій управління URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Vdakk/2011_1/31.pdf.
7. Піддубна Л. П. Управлінські моделі та їх використання у формуванні ефективних комунікацій у системі державного управління та місцевого самоврядування. URL : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu_upravl/2010_3/36.pdf.
8. Різун В. Начерки до методології досліджень соціального управління. URL: http://journalib.univ.kiev.ua/Nacherky_do_metodologiyi.pdf.
9. Шарков Ф. И. Основы теории коммуникации. URL: http://iub.at.ua/_ld/0/61_._.pdf.
10. Черни В. Как мотивировать персонал в условиях кризиса. URL: http://www.cfin.ru/management/people/motivation/motivation_in_crisis.shtml.